

POLAND

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
ONLINE CONFERENCE**

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH

**28 FEBRURY
2024 YEAR**

POLAND, WARSAW

ISOC
INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
ONLINE
CONFERENCES

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH

International scientific-online conference

Part 18

February 28th

COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS

WARSAW 2024

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH: a collection scientific works of the International scientific online conference (28thFebruary, 2024) – Poland, Warsaw : "CESS", 2024. Part 18– p.

Chief editor:

Candra Zonyfar - PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, english, қазақша, o'zbek, polish, limba română, кыргыз тили, Հայերեն....

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference " **SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH** ". Which took place in Warsaw on February 28, 2024.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

© "CESS", 2024
© Authors, 2024

TABLE OF CONTENTS

Рўзиматова Севарахон Эркиновна <i>ФАРФОНА ВИЛОЯТИ СУФОРИЛАДИГАН ЎТЛОҚИ ТУПРОҚЛАРИНИНГ ХОЗИРГИ МЕЛИОРАТИВ ХОЛАТИНИ ТАВСИФИ.</i>	7
Қобилов Бекзод Ўктам ўғли <i>КОРХОНАЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ПОТЕНЦИАЛИНИ ХОЛИСОНА БАҲОЛАШ ВА ПРОГНОЗЛАШ - ИЖТИМОЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ</i>	11
Alimardonov Shokhrukh Erkin o'g'li <i>ANALYSIS OF GRADIENT DECREASE ALGORITHMS</i>	16
Shonazarov Asadbek Xushnud o'g'li Samandarova Farangiz Aybek qizi. <i>YO'L CHEKKALARIDAGI YO'L BELGILARI ,REKLAMALARNI AKS ETTIRUVCHI PESHTAXTALAR,MANITORLAR YO'LOVCHI UCHUN QANDAYIN AHAMIYATLI.</i>	21
Mamirov Ma'rufjon Yoriqul o'g'li Yuldashev Jamshidbek Baxtiyarovich Rajapboyev Anvarbek Xosilbek o'g'li <i>IQTISODIYOT RIVOJIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI</i>	24
Adizov Shuhrat Bafoyevich Hojiqulova Mahfuza Olimjon qizi Ergasheva Sayliya Erkin qizi Salimov Shahzod Odiljon o'g'li <i>SHAXSIY TOMORQA VA DEHQON XO'JALIKLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH</i>	27
Fayzullaeva Feruzaxon Sayfiddin qizi Elmuratova Nafisa Xajibaevna <i>TIL O'RGANISH KALITI</i>	32
Nurmatova Durdona Shuxrat qizi <i>THE ROLE OF LINGUISTIC ROUTINES IN SOCIAL RELATIONSHIPS</i>	35
Abdullayeva Ziyodaxon Husniddin qizi S. Sultanxodjayeva <i>FORS TILIDA "SEVGI", "MUHABBAT"NI IFODALOVCHI</i>	38

<i>LEKSEMALAR.</i>	
Aslanova Dilnoza Fatilloyevna	41
Halimova Nafisa Murodovna <i>“IQTISODCHILAR UCHUN CHET TILINI BILISHNING AHAMIYATI”</i>	
Tirkasheva Sitora Asilovna	45
<i>MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISHNING METODOLOGIK ASOSLARI.</i>	
Jo'raqulova Aziza Xamidovna	47
<i>MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TARBIYACHILARNING KASBIY TAYYORGARLIGINING AXAMIYATI.</i>	
Toshpo'latova Go'zal Sobir qizi	50
<i>MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA CHET TILINI O'RGATISHNING AFZALLIKLARI.</i>	
Jo'rayeva Go'zal Tirkash qizi	52
<i>TALAFFUZIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR BILAN OLIB BORILADIGAN KOREKSION ISHLAR MAZMUNI.</i>	
Julboyeva Muhayyo Salimovna	55
<i>MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLA TARAQQIYOTINING UMUMIY XUSUSIYATLARI.</i>	
Malikabonu Mamajonova Yorqinjon qizi	58
<i>LANGUAGE AND CULTURE IN ENGLISH CLASSROOMS</i>	
Umidov Azizjon Rahmatjon o'g'li	61
<i>RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM SIFATINI OSHIRISH OMILI SIFATIDA</i>	
Abrayeva Shahnoza Esonovna	66
Nazarov O'ktam Usmon o'g'li <i>QADIMGI RIM VA YUNONISTONDA DAVOLASH USULLARI LOTIN VA YUNON TILLARI MISOLIDA</i>	
Abrayeva Shahnoza Esonovna	71
Hikmatov Baxtiyor Obidjon o'g'li <i>TIBBIYOTDA ZAMONAVIY INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR</i>	
Abrayeva Shahnoza Esonovna	74
A'zamov Davronbek Salim o'g'li <i>IBN SINO YEVROPA OLIMLARI TALQINIDA</i>	
Abrayeva Shahnoza Esonovna	78

Bahodirov Baxtiyor Jamshidovich <i>TIBBIYOT SOHASIGA OID TERMINLARNING QO'LLANILISH IMKONİYATLARI, ULARNING TARKIBIY TUZILISHI HAMDA SEMANTIK XUSUSIYATLARI</i>	
Alisher Sidikov Uktamjonovich <i>INCORPORATING GAMES IN TEACHING ENGLISH IN PUBLIC SCHOOLS OF UZBEKISTAN</i>	81
Ma'rufjon Raximov <i>RADIKAL TOIFA: SOXTA SALAFIYLAR TAHDIDI.</i>	85
Ermatova Mehriniso Bekmurodovna <i>THE IMPORTANCE OF PROVERBS IN EXPLAINING NATIONAL VALUES TO PRESCHOOL CHILDREN</i>	93
Mo'minova Shohida Izzatillayevna Abdukarimova Araylim Muxash qizi <i>MAMLAKATIMIZDA DUAL TA'LIM TIZIMINI QO'LLASHNING MOHIYATI</i>	97
Joldashova Go'zal O'tkir qizi Ayxo'jayeva Muhayyo Turebayevna <i>PROFESSIONAL TA'LIMNI ISLOH QILISH MASALALARI</i>	100
Jumaev Akbarjon Sayfullaevich Raximboyev Sherzodjon Ikrom o'g'li <i>THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF THE BEARING BODY IN INCREASING THE LIFETIME OF TECHNOLOGICAL MACHINERY MECHANISMS</i>	104

TIBBIYOT SOHASIGA OID TERMINLARNING QO‘LLANILISH IMKONIYATLARI, ULARNING TARKIBIY TUZILISHI HAMDA SEMANTIK XUSUSIYATLARI

Abrayeva Shahnoza Esonovna

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Pedagogika, psixologiya va tillar kafedrası o‘qituvchisi

Bahodirov Baxtiyor Jamshidovich

TTA talabasi

bahodirovbaxtiyor681@gmail.com

Annotatsiya. *Ushbu maqolada zamonaviy tibbiyot atamaları va ularning tuzilishi ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, terminologik birliklar uchun xos bo‘lgan qat‘iy standartlarni ko‘rib chiqadi. Maqolada ikkita yondashuv taqqoslandi: ideal til birliklari sifatida atamalar va standart tilning bir qismi sifatida atamalar. Natijalar atamalarning semantika, so‘z yasalishi va metaforadagi o‘ziga xos xususiyatlarini ko‘rsatadi. Misollar shuni ko‘rsatadiki, atamalarning tuzilishi har doim ham klassik yondashuvga mos kelmaydi.*

Kalit so‘zlar: *terminlar, ideal terminologik birliklar, til me‘yorlari, tibbiy atamalar, semantika, so‘z yasalishi, atama tuzilishi, terminologiya.*

Аннотация. *В данной статье рассматриваются современные медицинские термины и их структура. Он также учитывает строгие стандарты, специфичные для терминологических единиц. В статье сравниваются два подхода: термины как идеальные языковые единицы и термины как часть нормативного языка. Результаты показывают особенности терминов в семантике, словообразовании и метафоре. Примеры показывают, что структура термов не всегда соответствует классическому подходу.*

Ключевые слова: *термины, идеальные терминологические единицы, языковые нормы, медицинские термины, семантика, словообразование, терминоструктура, терминология.*

Annotation. *This article examines modern medical terms and their structure. It also considers strict standards specific to terminological units. The article compared two approaches: terms as ideal language units and terms as part of a standard language. The results show the specific characteristics of the terms in semantics, word formation and metaphor. Examples show that the structure of terms does not always correspond to the classical approach.*

Key words: *terms, ideal terminological units, language standards, medical terms, semantics, word formation, term structure, terminology.*

Ilm-fan va texnikaning rivojlanish sur‘atlarining o‘sishi tufayli so‘nggi bir necha o‘n yilliklarda terminologiya tizimi ko‘plab yangi so‘zlar bilan to‘ldirildi. Fanning hozirgi rivojlanish darajasi ilmiy muloqot tiliga va eng avvalo, terminologiyaga yuqori talablar qo‘yadi. Termin nazariyasi bo‘yicha ko‘plab fundamental tadqiqotlar mavjud bo‘lishiga

qaramay, bir qator muammolar hal etilmagan. Shunday qilib, terminologiyada atamaning ma'lum ideali shakllandi, unga ko'ra, ayniqsa, ilmiy nutqda terminologiyaga qat'iy talablar belgilandi.

E. Vyuster tomonidan ishlab chiqilgan atamalarning o'ziga xos xususiyatlarga ega ekanligi haqidagi nazariyaga asoslanib: "... terminologiya kontekstdan tashqarida, ya'ni ma'lum bir tizim doirasida aniq va bir ma'noli bo'lishi kerak. atamalar va bundan tashqari, hamma uchun qulay va tushunarli ..."

Termin – atama til lug'atining birligidir, garchi u o'ziga xos funktsiyalar va xususiyatlarga ega va ular ma'lum bir jaryon sohaga oid izohga ega. So'zning tovushlar to'plamidan asosiy farqi, shundaki, so'zda ma'no mavjud. Har qanday so'zning ma'nosi, shu jumladan atama, hajmi va mazmuni bor, lekin atamaning hajmi kichik, lekin uning mazmuni.

Tibbiyot terminologiyasi so'zlar va iboralar to'plamidir, sohadagi ilmiy tushunchalarni belgilash uchun mutaxassislar tomonidan qo'llaniladi tibbiyot va sog'liqni saqlash.

Tibbiyot terminologiyasida uchta soha mavjud:

- anatomik
- klinik
- farmatsevtik.

Anatomik atamalar bu inson tana qismlarining lotin tilidagi majmui deyilsa mubolag'a bo'lmaydi. Masalan: corpus – tana, caput – bosh, hepar – jigar, clavicula – o'mrov, encephalon – bosh miya va hokazolar. Anatomik atamalar tibbiyot kasbi egalari uchun universal muloqotni beradi. Boisi barcha millatlar hox u nemis bo'lsin, hox rus, ingliz bari-barchasi kasb jihatdan bir birini tushuna oladilar.

Har bir tilning o'z terminologiyasi - fan tili bor, bu erda so'zlarning ma'nosi o'zgarmasligi kerak, chunki atamada, aniq ilmiy tushunchani bildiruvchi so'z, asosiy o'zgarmas qismdir.

Bir necha tibbiyotda qo'llaniladigan zamonaviy tibbiy atamalarni semantika va strukturalarini o'rganib quyidagi fikr tug'ildi.

Shunday qilib, atama har doim ham monosemiya bilan tavsiflanmaydi. Ko'p ma'noli atamalar uchun ma'nolar ma'lum leksik shaklning turli fan sohalarida qo'llanilishiga qarab tarmoqlanadi. Tibbiyotdagi ba'zi atamalar bir qancha leksik va semantik variantlarga ega, chunki hodisa yoki jarayon qanchalik chuqur va batafsil ma'lum bo'lsa, bir xil atama ostida turli xil denotatlar ko'proq yashirinadi:

Dehiscence – tibbiyotda; "ajralish", "yara qirralarining ajralishi", "qisman ta'sir qilish (tish ildizining servikal sohasi)", botanikada; 'yorilish (pishish paytida mevalar)'; geologiyada; "yoriq (yer yuzasida)", "yoriq", "yorilish". Shu bilan birga, ba'zi umumiy tibbiy atamalar sinonimligi aniqlandi: Anodin - yengillashtiruvchi - og'riq qoldiruvchi va boshqalar.

Zamonaviy tibbiyot terminologiyasi eng murakkab terminologik tizimlardan biridir. Tibbiy atamalarning umumiy soni noma'lum - mutaxassislarning fikriga ko'ra, zamonaviy tibbiyotning terminologik fondi 500 ming tibbiy atamalardan oshadi. Agar bundan yuz yil avval bilimdon shifokor zamonaviy terminologiyani yaxshi bilgan bo'lsa, hozirda bir necha

yuz ming tibbiy atamalarni o'zlashtirishning deyarli imkoni yoq. Hatto ularni shunchaki yodlash ham hali hech kim uchun imkoni bo'lmagan, shuning uchun lotin tilida, boshqa tillarda bo'lgani kabi, ma'lum elementlardan atamalarni so'z yasash tizimi va qoidalarisiz amalga oshirib bo'lmaydi. Agar siz ushbu qoidalarni o'zlashtirsangiz, hatto yangi atamalarni tushunishni o'rganishingiz mumkin.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Чернявский М.Н. Латинский язык и основы медицинской терминологии. - М.: ЗАО «Шико», 2011.
2. Esonovna, A. S. (2020). Linguistic features of Latin and Greek synonymous morphemes in the lexical system of the french language. International scientific review.
3. Abrayeva, S. (2022). Lotin tilining tibbiyot terminologiyasida roli (Doctoral dissertation, Uzbekistan, Tashkent).
4. Esonovna, A.S. (2023). LOTIN VA YUNON TILLARINING TIBBIYOT TERMINOLOGIYASIDAGI O'RNI
5. *“Структурно-семантический анализ медицинских терминов в англоязычном медийном дискурсе”* М. А. Дамировна. Челябинск - 2022